

Tolvte søndag efter trinitatis 2024

Salmer: 725, 31, 234, 4

Kom, Herre Jesus. Amen.

(Jon 2); Jak 3, 1-12; Matt 12, 31-42

Vi skal tale om Helligånden i dag, som ikke på nogen måde må bespottes. Man kan sige, hvad man vil om Jesus, man kan gøre med ham, hvad man vil og dog få tilgivelse, men tror man ikke, at han er den, der bringer én netop det, tilgivelse, så er man uden for pædagogisk rækkevidde og dermed fordømt. For hvad handler tilgivelse om? Den handler om kærlighed, at være elsket på trods af alt, og den ultimative kærlighedsgerning gjorde Jesus, da han døde på korset for vor skyld. Nu er de fleste muligvis stået af, for de færreste af os mener, at vi er så onde, at vi har behov for så voldsom en kærlighedsytring. Men lad os et øjeblik tale om ordet tilgivelse på dagligt plan ved at stille spørgsmålet, hvad det er, der kendetegner et menneske? Det er jo, at et

menneske kan føle skyld, kan se i øjnene, når han eller hun har gjort noget galt i forhold til andre, beder om oprigtig tilgivelse og formår at rette op derefter. Og når man får tilgivelse, så ved man, at det gør en godt, forholdet til den anden er genoprettet. Det er en almenmenneskelig erfaring, noget, vi helt naturligt lærer vore børn, og vi ved også, at det, der skræmmer os mest, er mennesker, der ikke kan føle skyld. For så er der ikke noget godt at tale til hos dem.

Jeg så i går filmen *Syv mænd sejrer* i en nyere genindspilning, og den satte denne problematik på spidsen. Filmen handler om en landsby, Rose Creek, der hærages af en den brutale og forhædede guldmineejer, Bartholomew Bogue. Minearbejderne lever og arbejder under forfærdelige vilkår hos ham, og på et tidspunkt giver han landsbyens beboere et tilbud om at købe deres jordlodder for hver tyve dollars. Hvis ikke de indvilliger i denne handel, vil han udslette byen. For at statuere et eksempel sætter han ild til kirken og skyder nogle af byens mænd. Imidlertid vil folkene i Rose Creek ikke

give op, så de hyrer dusørjægeren og revolvermanden Sam Chisolm til at byde tyrannen trods. Det gør han på tilfredsstillende vis, og det kommer til et endeligt opgør foran alteret i den forkullede kirke. Bogue har gjort så mange mennesker fortræd, at han ikke husker nogen af dem længere, heller ikke Chisolm, hvis familie han har plaget og dræbt, Chisolm selv overlevede en hængning, som Bogue stod bag, og nu viser han ham sit ar efter rebet på halsen og vil tvinge ham til at bede Gud om tilgivelse. Chisolm tror nemlig på tilgivelse. Inden da har Bogue lirt nogle frelste flokkel af sig, fordi han jo helst ikke vil dø, men nu, da han skal bede af hjertet, viser det sig, at der ikke er noget hjerte, og at han ikke engang stillet ansigt til ansigt med døden kan bede om tilgivelse; Chisolm forsøger at få ham til at bede Fadervor med ordene »*Forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere.*« Det er i dét øjeblik, at man får bekræftet, hvad man hele tiden har følt: At Bartholomew Bogue for længst har overskredet enhver grænse for det menneskelige. Han er gudløs, og det er det værste, man

kan være. Nu er det jo let at glæde sig over en åbenlys slyngels endeligt, men hvad nu hvis det er det pæne menneske, der er en slyngel? Det sker jo, og det er det, der er på færde i dagens tekst. Vi skal prøve at forstå den i lyset af nogle aktuelle begivenheder.

Hvis Jesus havde boet i Storbritannien i disse dage, kunne man forestille sig, at han havde skrevet det, vi lige har hørt på de sociale medier, på X, f.eks., og så havde han med sikkerhed fået besøg af politiet samt et brev fra en EU-kommisær, for dette er jo hadtale? Farisæerne og de skriftkloge, som han kalder onde og øgleyngel, er pæne mennesker, og Jesus er dermed en urostifter. Det blev han også senere henrettet for at være, og jeg tror, at havde vi levet samtidig med ham, ville mange af os have fundet, at det var godt, han blev fjernet, så roen kunne blive genoprettet. Vi kan nemlig ikke lide mennesker, der taler ligeud af posen. Både i Danmark og mange andre steder tier vi helst problemerne ihjel, og dog forsvinder de ikke, hvilket demonstrationerne i netop Storbritannien er et synligt

bevis på. Jeg skal her understrege, at jeg ikke på nogen måde billiger volden, men der har også været adskillige store, fredelige demonstrationer, og de er opstået, fordi skiftende regeringer og de offentlige myndigheder i årevis har talt tomme, pæne ord og fortiet, at masseindvandringen har haft forfærdelige konsekvenser, mestendels for underklassen, som både højre og venstre side af det politiske spektrum synes at foragte.

Grooming, daglige knivdrab og syreangreb er hverdag for mange mennesker, og når man fortier det, eller kalder folk racister, når de taler om det, er det ondt. Så pæne ord kan også være onde, de kan gøre rigtig meget ondt, og det er dét, Jesus adresserer i dag.

Hvorfor kalder han farisæerne og de skriftkloge noget så grimt som øgleyngel? De lever jo moralsk uantasteligt, men – for der er et stort men – de har i Jesus mødt den Gud, de ellers hævder at tro på, men de vil ikke tro, at netop han er Gud. Tværtimod har de forud for Jesu udbrud mere end antydnet, at han er besat af en dæmon. De kan ikke tåle hans godhed, fordi den udfordrer dem

og deres position. De vil nemlig selv være de gode, de rettroende og derfor så nær Gud, som nogen kan komme og dermed have magt over sjælene. Nu viser det sig, at de er ganske fjernt fra den Gud, de hævder at dyrke. Og Jesus udfordrer dem, fordi det rette gudsforhold med hans komme til jorden nu handler om troen på ham alene, ikke på skrifterne. For tror man, at man er Gud nær, fordi man lever efter bestemte guddommelige love, så er man i virkeligheden sig selv nærmest. Ligesom man er sig selv nærmest, når man tror, man er god p.g.a. sine flotte holdninger, som adskiller en fra det grimme masse menneske. Men tror man, at Gud er nær i sin søn, Jesus Kristus, så er man ham så nær, man kan komme, og derfra bliver man sendt ud til sin næste uanset farve, religion eller klasse.

Hvad betyder det så for et menneske, at det mangler tro? Det betyder noget for det, man ser, Jesus kalder det Jonas' tegn, og det er en anden måde at beskrive gravens mørke på, et mørke, der for den ikke-troende er uden ende. Og gravens mørke kan omslutte en i livet

såvel som i døden. For den troende stråler opstandelsens lys til gengæld ud fra den tomme grav.

Historien om Jonas og mændene i Nineve er et eksempel på problemstillingen; de sidstnævnte levede et syndigt liv, og Gud ville ved Jonas omvende dem. Men Jonas var pæn og konfliktsky og skulle ikke nyde noget af det, så han flygtede fra Gud ad søvejen. Dog, Herren lod et uvejr ramme skibet, hvor Jonas var ombord, og mandskabet kastede i angst Jonas overbord, hvorefter stormen stilnede, Jonas blev slugt af en hval, som spyttede ham op på stranden ved Nineve, da han var kommet på bedre tanker. Så forkyndte han dom over mændene i Nineve, så de omvendte sig. Og det gjorde de altså, selv om han ikke var Jesus, ligesom den hedenske dronning af Saba kom for at lytte til kong Salomos visdom uden at Salomo dog var andet end en jordisk konge. Og se, siger Jesus, her er så meget mere, men det tegn, de skal få, er Jonastegnet; gravens mørke, opstandelsens lys og dermed dommen; at de ikke troede Jesus, da de havde muligheden, de troede ikke på, at han

i sig havde Guds Ånd. Lad os for et øjeblik vende tilbage til uroen i Storbritannien, hvor volden har rystet os alle. Mig har det dog også rystet at se den engelske premierminister helt uden at blinke benægte, at han og andre politikere fra både højre og venstre har nogen som helst andel i problemerne. De lader ikke til at have brug for tilgivelse. Men tilgivelse er lige så vigtig for os og for vort liv som det daglige brød, vi også beder om i Fadervor. Kristendom er dermed troen på Jesu Kristi kæmpegerning, som frelste os fra syndens og dødens mørke, og som både den pæneste borger og den værste forbryder har brug for. Vi har brug for den, fordi livet i Gud giver os alt det, vi ikke kan give os selv: varme, godhed, lys, kærlighed og en ny begyndelse, når vi falder. Og fordi Gud er Gud, kan vi være mennesker, nøjes med det og endda takke ham for det, hvad vi nu vil gøre:

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig

Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen